

Presuda Suda (peto vijeće) od 4. listopada 2018. (zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Administrativni sad – Varna – Bugarska) – Nikolaj Kantarev protiv Balgarske Narodne Banke

(Predmet C-571/16)⁽¹⁾

(*Zahtjev za prethodnu odluku — Sustavi osiguranja depozita — Direktiva 94/19/EZ — Članak 1. točka 3. podtočka i. — Članak 10. stavak 1. — Pojam „nedostupan depozit“ — Odgovornost države članice za štete uzrokovane pojedincima povredama prava Unije — Dovoljno ozbiljna povreda prava Unije — Postupovna autonomija država članica — Načelo lojalne suradnje — Članak 4. stavak 3. UEU-a — Načela ekvivalentnosti i djelotvornosti*)

(2018/C 436/03)

Jezik postupka: bugarski

Sud koji je uputio zahtjev

Administrativni sad – Varna

Stranke glavnog postupka

Tužitelj: Nikolaj Kantarev

Tuženik: Balgarska Narodna Banka

Izreka

1. Članak 1. točku 3. i članak 10. stavak 1. Direktive 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavima osiguranja depozita, kako je izmijenjena Direktivom 2009/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009., treba tumačiti na način da im se protivi, s jedne strane, nacionalno zakonodavstvo prema kojem utvrđenje nedostupnosti depozita ovisi o insolventnosti kreditne institucije i o oduzimanju njezina odobrenja za rad i, s druge strane, odstupanje od rokova predviđenih tim odredbama za utvrđivanje nedostupnosti depozita i za povrat tih depozita, uz obrazloženje da je potrebno da se kreditna institucija stavi pod poseban nadzor.
2. Članak 1. točku 3. podtočku i. Direktive 94/19, kako je izmijenjena Direktivom 2009/14, treba tumačiti na način da se nedostupnost depozita u smislu te odredbe mora utvrditi izričitim aktom nadležnog nacionalnog tijela i da se ne može izvesti iz drugih akata, poput odluke Balgarske Narodne Banke (Bugska narodna banka) o stavljanju Korporativne Targovske Banke pod poseban nadzor, niti presumirati iz okolnosti poput onih u glavnom postupku.
3. Članak 1. točku 3. podtočku i. Direktive 94/19, kako je izmijenjena Direktivom 2009/14, treba tumačiti na način da utvrđivanje nedostupnosti bankarskog depozita u smislu te odredbe ne može biti podvrgnuto uvjetu da je deponent tog depozita od dotične kreditne institucije prethodno neuspješno zatražio isplatu sredstava.
4. Članak 1. točka 3. podtočka i. Direktive 94/19, kako je izmijenjena Direktivom 2009/14, ima izravan učinak i pravno je pravilo koje pojedincima daje prava i stoga i deponentima pravo podnošenja tužbe za naknadu štete uzrokovane zakašnjelim povratom depozita. Na sudu koji je uputio zahtjev jest da provjeri, s jedne strane, je li izostanak utvrđivanja nedostupnosti depozita u roku od pet radnih dana predviđenom tom odredbom, unatoč činjenici da su jasno propisani uvjeti u toj odredbi bili ispunjeni, u okolnostima glavnog postupka, dovoljno ozbiljna povreda u smislu prava Unije i, s druge strane, postoji li izravna uzročna veza između te povrede i štete koju je pretrpio deponent, poput Nikolaja Kantarevog.
5. Članak 4. stavak 3. UEU-a te načela ekvivalentnosti i djelotvornosti treba tumačiti na način da u nedostatku posebnog postupka u Bugarskoj za utvrđivanje odgovornosti te države članice u pogledu šteta koje proizlaze iz povrede prava Unije od strane nacionalnog tijela:

- im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo koje predviđa dva različita pravna lijeka koja ulaze u nadležnost različitih sudova i podvrgnuta su drukčijim uvjetima, pod uvjetom da sud koji je uputio zahtjev utvrdi treba li se s obzirom na nacionalno pravo odgovornost nacionalnog tijela poput Bugarske narodne banke utvrditi na temelju Zakona za otgovornost na daržavata i obštinite za vredni (Zakon o odgovornosti države i općina za štetu) ili Zakona za zaduženijata i dogovorite (Zakon o obvezama i ugovorima) i da oba ta pravna lijeka poštuju načela ekvivalentnosti i djelotvornosti;
- im se protivi nacionalno zakonodavstvo koje pravo pojedinca na naknadu štete podvrgava dodatnom uvjetu koji se odnosi na namjernu narav štete koju je uzrokovalo dotično nacionalno tijelo;
- im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo koje pravo pojedinca na naknadu štete podvrgava obvezi pojedinca da pruži dokaz o postojanju krivnje, pod uvjetom da, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, pojam „krivnja“ ne prelazi pojam „dovoljno ozbiljna povreda“;
- im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo koje predviđa plaćanje paušalne pristojbe ili pristojbe razmjerne vrijednosti spora, pod uvjetom da, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, plaćanje paušalne pristojbe ili pristojbe razmjerne vrijednosti spora nije u suprotnosti s načelom djelotvornosti, uzimajući u obzir iznos i razinu pristojbe, nepremostivost prepreke koju ona eventualno stvara za pristup pravosuđu, njezinu obvezujuću narav te mogućnosti oslobođenja od tog troška i
- im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo koje pravo pojedinca na naknadu štete podvrgava prethodnom poništenju upravnog akta koji je uzrokovao štetu, pod uvjetom da se, što je na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni, takav zahtjev može razumno zahtijevati od oštećene osobe.

⁽¹⁾ SL C 38, 6. 2. 2017.

Presuda Suda (drugo vijeće) od 4. listopada 2018. (zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Administrativen sad Sofija-grad – Bugarska) – Niyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Oglu Ahmedbekov protiv Zamestnik-predsedatel na Državna agencija za bežancite

(Predmet C-652/16) ⁽¹⁾

(Zahtjev za prethodnu odluku — Zajednička politika azila i supsidijarne zaštite — Standardi za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite — Direktiva 2011/95/EU — Članci 3., 4., 10. i 23. — Zahtjevi za međunarodnu zaštitu koje su zasebno podnijeli članovi iste obitelji — Pojedinačna procjena — Uzimanje u obzir prijetnji u odnosu na jednog člana obitelji prilikom pojedinačne procjene zahtjeva drugog člana obitelji — Povoljniji standardi koje države članice mogu zadržati ili uvesti kako bi azil ili supsidijarnu zaštitu proširili na članove obitelji korisnika međunarodne zaštite — Procjena razloga za proganjanje — Sudjelovanje azerbajdžanskog državljanina u podnošenju tužbe protiv njegove zemlje pred Europskim sudom za ljudska prava — Zajednički postupovni standardi — Direktiva 2013/32/EU — Članak 46. — Pravo na djelotvoran pravni lik — Potpuno i ex nunc razmatranje — Razlozi proganjanja ili činjenice prešućene pred tijelom odlučivanja ali navedene u pravnom liku podnesenom protiv odluke tog tijela)

(2018/C 436/04)

Jezik postupka: bugarski

Sud koji je uputio zahtjev

Administrativen sad Sofija-grad